

EOC
EUROASIAN
ONLINE
CONFERENCES

ENGLAND CONFERENCE

**INTERNATIONAL CONFERENCE ON
MULTIDISCIPLINARY STUDIES AND
EDUCATION**

Google Scholar

zenodo

OpenAIRE

doi digital object
identifier

eoconf.com - from 2024

INTERNATIONAL CONFERENCE ON MULTIDISCIPLINARY STUDIES AND EDUCATION: a collection scientific works of the International scientific conference – London, England, 2025. Issue 4

Languages of publication: Uzbek, English, Russian, German, Italian, Spanish

The collection consists of scientific research of scientists, graduate students and students who took part in the International Scientific online conference «**INTERNATIONAL CONFERENCE ON MULTIDISCIPLINARY STUDIES AND EDUCATION**». Which took place in London , 2025.

Conference proceedings are recommended for scientists and teachers in higher education establishments. They can be used in education, including the process of post - graduate teaching, preparation for obtain bachelors' and masters' degrees. The review of all articles was accomplished by experts, materials are according to authors copyright. The authors are responsible for content, researches results and errors.

O'ZBEKISTONDA OLIB BORILAYOTGAN ISLOHOTLARNING IQTISODIY-FALSAFIY ASOSLARI

Ilmiy rahbar: **Mamatqulov Eldor**

Termiz davlat universititi

Iqtisodiyot kafedrası o'qtuvchisi

Tursunova Madina Nurali qizi

Termiz davlat universiteti

Iqtisodiyot yo`nalishi talabasi

ANNOTATSIYA. Ushbu maqolada O'zbekistonda mustaqillikdan keyin amalga oshirilayotgan iqtisodiy, ijtimoiy va siyosiy islohotlarning falsafiy mohiyati va iqtisodiy mazmuni tahlil qilinadi. Islohotlarning asosiy maqsadi – inson omilini rivojlantirish, bozor iqtisodiyotiga asoslangan samarali boshqaruv tizimini yaratish, jamiyatda ochiqlik, adolat va qonun ustuvorligini mustahkamlashdir. Maqolada modernizatsiya jarayonlari, iqtisodiyotning diversifikatsiyasi, ijtimoiy adolat tamoyili hamda milliy manfaatlar va globallashuv sharoitidagi taraqqiyot strategiyasi falsafiy-nazariy yondashuvlar asosida yoritiladi.

KALIT SO'ZLAR: islohotlar, iqtisodiy falsafa, modernizatsiya, bozor iqtisodiyoti, taraqqiyot strategiyasi, ijtimoiy adolat, innovatsion rivojlanish, modernizatsiya, milliy manfaatlar

ANNOTATION This article analyzes the philosophical foundations and economic essence of the reforms carried out in Uzbekistan since independence. These reforms aim to enhance human development, build an effective market-based economic system, strengthen transparency, justice, and the rule of law. The paper discusses modernization processes, economic diversification, the principle of social justice, and the strategy of national development in the context of globalization, based on philosophical and theoretical approaches.

KEYWORDS: reforms, economic philosophy, modernization, market economy, development strategy, social justice, innovative growth, modernization, national.

O'zbekistonda mustaqillik yillari davomida amalga oshirilgan islohotlar o'zining chuqur falsafiy va iqtisodiy asoslariga ega bo'lgan tizimli jarayondir. Islohotlarning bosh maqsadi – jamiyatning iqtisodiy salohiyatini oshirish, inson manfaatlarini oliy qadriyat sifatida tan olish, shuningdek, davlat boshqaruvida adolat, shaffoflik va qonun ustuvorligini ta'minlashdan iboratdir. Mamlakat modernizatsiyasining muvaffaqiyati aynan falsafiy qarashlar, strategik yondashuv va milliy taraqqiyot g'oyalariga tayanadi.

Islohotlarning falsafiy asosi: inson manfaatlari va jamiyat taraqqiyoti birligi. O'zbekistonda o'zgarishlarning markazida inson omili turadi. Falsafiy nuqtai nazardan, jamiyat taraqqiyoti avvalo insonning iqtisodiy, ma'naviy va

ijodiy salohiyati bilan belgilanadi. So'nggi yillarda olib borilgan islohotlarda shaxs erkinligini kengaytirish, uning huquq va manfaatlarini amalda himoya qilish eng ustuvor yo'nalishlardan biriga aylandi.

Shaxsni rivojlantirishga qaratilgan siyosatning falsafiy ildizlari Sharq uyg'onish davri mutafakkirlarining g'oyalarida, xususan, insonni kamolot markazi deb tan olgan al-Farobiy, Ibn Sino, Navoiy kabi allomalar qarashlarida o'z aksini topadi. Hozirgi islohotlarning mohiyatida ham insonni jamiyatning asosiy boyligi sifatida e'tirof etish tamoyili mujassam.

Iqtisodiy islohotlarning mazmuni va bozor iqtisodiyotiga o'tish falsafasi

Bozor iqtisodiyotiga asoslangan tizimni shakllantirish O'zbekistonning asosiy iqtisodiy strategiyalaridan biridir. Bu jarayon tasodifiy bosqich emas, balki chuqur nazariy va falsafiy asosga ega bo'lgan yo'nalishdir. Bozor munosabatlari – bu erkinlik, raqobat, mehnat qadri, mulk daxlsizligi kabi tamoyillarga tayanadi. Ushbu tamoyillar esa inson erkinligi va tashabbusini birinchi o'ringa qo'ygan falsafiy qarashlarga mos keladi.

Iqtisodiyotning bosqichma-bosqich liberallashtirilishi, xususi sektor ulushining oshishi, tadbirkorlik erkinligining kengayishi jamiyatdagi iqtisodiy faollikni oshirdi. Bunday siyosatning falsafiy mohiyati – “kuchli davlatdan kuchli jamiyat sari” tamoyiliga asoslanadi.

Modernizatsiya jarayonlari va ularning nazariy talqini

Modernizatsiya – bu nafaqat iqtisodiy o'sish, balki jamiyatning sifat jihatidan yangilanishi, boshqaruv madaniyati, texnologiyalar va ijtimoiy ongning yangicha darajaga ko'tarilishi demakdir. O'zbekistondagi modernizatsiya jarayonlari quyidagi falsafiy kategoriyalar orqali talqin qilinadi:

- yangilanish va davomiylik uyg'unligi
- innovatsiya va an'ana muvozanati
- milliy g'oya va global rivojlanishning uyg'unlashuvi

Modernizatsiya jarayonida yangi texnologiyalar, raqamli iqtisodiyot, innovatsion klasterlar shakllanishi, ta'lim tizimining yangilanishi jamiyat tafakkurini zamonaviylashtirishga, iqtisodiy samaradorlikni oshirishga xizmat qilmoqda.

Ijtimoiy adolat tamoyili va iqtisodiy islohotlar uyg'unligi

Islohotlarning muhim falsafiy asoslaridan yana biri – ijtimoiy adolat tamoyilidir. Adolat – jamiyat taraqqiyotining asosiy mezon, insonning munosib turmush tarzini ta'minlashning poydevoridir. So'nggi yillardagi islohotlarda aholining ijtimoiy himoyasi, ta'lim va tibbiyot sifatini oshirish, imkoniyatlar tengligini yaratish asosiy yo'nalish sifatida qaralmoqda.

Ijtimoiy adolatning iqtisodiy talqini – resurslardan oqilona foydalanish, imkoniyatlarni barcha uchun ochiq qilish, mehnat natijasiga yarasha mukofotlash tamoyillarini ifodalaydi.

Milliy manfaatlar va globallashtirish sharoitidagi taraqqiyot falsafasi

Global jarayonlar har bir davlatning iqtisodiyotiga ta'sir ko'rsatadi. O'zbekistonning islohotlar strategiyasi milliy manfaatlarni himoya qilgan holda, ochiq iqtisodiyot va xalqaro hamkorlikni rivojlantirishga qaratilgan. Bu falsafiy yondashuv ikki asosiy tamoyilga tayanadi:

1. **Milliy o'ziga xoslikni saqlash**

2. **Global rivojlanish imkoniyatlaridan samarali foydalanish**

Bu ikki yo'nalish uyg'unligi mamlakatning uzoq muddatli iqtisodiy strategiyasini belgilab bermoqda.

Xulosa. O'zbekistonda olib borilayotgan islohotlar – bu chuqur falsafiy, iqtisodiy va ijtimoiy asosga ega bo'lgan tizimli jarayon. Ularning markazida inson manfaatlari, iqtisodiy erkinlik, adolat va taraqqiyot kabi tamoyillar turadi. Modernizatsiya, innovatsiyalar, bozor iqtisodiyotiga mos boshqaruv tizimi va ijtimoiy adolatning uyg'unligi mamlakatning yangi taraqqiyot modelini shakllantirmoqda. Ushbu jarayon jamiyat tafakkurining o'zgarishi va yangi falsafiy g'oyalarning qaror topishi bilan izohlanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

- Karimov I.A. *Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch*. Toshkent: Ma'naviyat, 2008.
- Shavkat Mirziyoyev asarlari: *Yangi O'zbekiston strategiyasi, Xalq davlat uchun emas – davlat xalq uchun* tamoyili.
- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining farmon va qarorlari.
- O'zbekiston Respublikasi Rivojlanish strategiyasi bo'yicha rasmiy materiallar.
- G'afurov Z. *Iqtisodiy tafakkur asoslari*. Toshkent, 2017.
- To'laganov A. *Falsafa: nazariya va amaliyot*. Toshkent, 2020.
- Xalqaro iqtisodiyot va modernizatsiya nazariyasi bo'yicha ilmiy maqolalar (World Bank, UNDP nashrlari).

